Dosarul nr. 3a-474/2024
2-23153283-02-3a-23042024
Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător Olesea Țurcan

D E C I Z I E

03 iulie 2024 **mun. Chişinău**

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii Angela Bostan şi Angela Braga
Grefier Mihaela Pîrvu

examinând, în şedinţă de judecată publică, *apelul declarat de Primăria municipiului Bălți împotriva* hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 28 decembrie 2023, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Primăria municipiului Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Mișcarea profesioniștilor Speranța-Надежда cu privire la anularea actelor administrative,

c o n s t a t ă:

La data de 30 octombrie 2023, Primăria mun. Bălți s-a adresat în instanța de contencios administrativ împotriva Comisiei Electorală Centrală, terț Mișcarea profesioniștilor Speranța-Надежда cu privire la anularea actelor administrative.

În argumentarea cerințelor, reclamanta a invocat că, în fapt, Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда” a depus la Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova o sesizare, având în calitate de obiect al sesizării utilizarea resurselor administrative și agitației electorale ascunse în favoarea domnului Nicolai Grigorișin, candidat anunțat pentru funcția de primar al municipiului Bălți din partea Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”.

Notează că, Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда” a invocat în sesizare că, pe pagina web oficială a Primăriei mun. Bălți, la rubrica „Relații cu publicul”, subrubrica „Buletin informativ „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ”, au fost publicate buletinele informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023). Aceste buletine informative în variantă tipărită au fost distribuite la domiciliul locuitorilor municipiului Bălți, în cutiile poștale pentru scrisori. Deși buletinele informative au fost elaborate în temeiul deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 „Cu privire la aprobarea Planului

local anticorupție pentru anii 2023-2027”, de fapt, reprezintă ziare personale cu conținut electoral ale primarului mun. Bălți, domnul Nicolai Grigorișin, prin care se promovează activitatea acestuia și se comunică locuitorilor mun. Bălți despre succesele și promisiunile sale realizate.

Menționează că, la 03 februarie 2023, în cadrul unei conferințe de presă, domnul Nicolai Grigorișin și-a anunțat intenția de a candida din nou pentru funcția de primar al municipiului Bălți, la alegerile locale generale din anul curent din partea Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”, și în acest sens, s-a solicitat examinarea sesizării, conform legislației, prin prisma utilizării resurselor administrative și agitației electorale ascunse în favoarea domnului Nicolai Grigorișin, candidat anunțat pentru funcția de primar al mun. Bălți din partea Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII” și aplicarea sancțiunii/tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

Remarcă reclamanta că, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. ***** s-a luat act de sesizarea nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023, depusă de Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”; S-a constat că, buletinele informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) nu întrunesc condițiile pentru mesajele de interes public în sensul Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate; S-a interzis difuzarea și/sau distribuirea buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023), care au fost tipărite în număr de 44 000 exemplare, de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608; S-a obligat Primăria mun. Bălți, difuzorii și distribuitorii buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023), care au fost tipărite în număr de 44 000 de exemplare, fiecare de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608, să asigure eliminarea acestora din spațiul public în termen rezonabil, dar nu mai târziu de 3 zile din data adoptării prezentei hotărâri.

Punctează că, nefiind de acord cu hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, Primăria mun. Bălți a depus la organul emitent cererea prealabilă nr. 03-19/1104 din 04.09.2023 prin care, în temeiul art. 19, art. 162 alin. (1) și alin. (3), art. 164 alin. (1) și alin. (2) lit. a), art. 167 alin. (1) și art. 172 din Cod administrativ nr. 116 din 19.07.2018, a solicitat Comisiei Electorale Centrale suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. *****, examinarea și admiterea integrală a cererii prealabile, anularea în tot a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. *****, emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Nadejda”, înregistrată la Comisia Electorală Centrală cu nr. *****.

Indică reclamanta că, urmare a examinării cererii prealabile, Comisia Electorală Centrală prin hotărârea nr. ***** a respins cererea prealabilă

înregistrată sub nr. *****, depusă de Primăria mun. Bălți asupra hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1193/2023 „Cu privire la sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда” nr. *****.

Nefiind de acord cu hotărârile Comisiei Electorale Centrale nr. ***** și nr. *****, Primăria mun. Bălți a solicitat anularea acestora, din raționamentele ce urmează.

În scopul implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2023, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017, prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 a fost aprobat, cu titlu de document de politici, Planului local anticorupție pentru anii 2023-2027, care la Prioritatea IV „Sporirea nivelului de transparență a activității organelor autorităților publice locale și accesului la informația de interes public prin mijloace în mediul online și offline” prevede implementarea la nivel local a unui șir de acțiuni care urmăresc atingerea anumitor rezultate printre care se numără: 1. Transparență și acces la informație asigurat al societății civile; 2. Canale de informare diverse asigurate de Primăria mun. Bălți; 3.Societate civilă informată privind activitatea APL.

Pentru atingerea sus-numitelor rezultate, la pct. 4.1, 4.3, 4.4 din Planul local anticorupție pentru anii 2023 - 2027 la rubrica „Indicatori de progres” sunt prevăzuți următorii indicatori: - Buletin informativ elaborat cu regularitate; - Numărul de informații corespunzătoare elaborate și publicate pe pagina oficială a primăriei și în buletinul informativ al primăriei mun. Bălți; - Numărul de buletine informative elaborate; - Numărul de copii ale buletinelor informative distribuite.

Susține reclamanta că, decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 a fost adoptată urmare a desfășurării consultărilor publice inițiate în baza deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 18/9 din 14.12.2022, decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 a fost supusă controlului obligatoriu de legalitate, efectuat de către Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat în baza art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, care n-a identificat nici un fel de abateri de la legislația în vigoare la adoptarea respectivei decizii.

Mai mult decât atât, decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 n-a fost contestată de nimeni și n-a constituit obiect al litigiului în instanța de contencios administrativ. Cele menționate, denotă că, decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 este în vigoare și urmează a fi executată.

Precizează că, în baza statutului său de autoritate executivă a consiliului local și în limitele atribuțiilor stabilite prin lege Primarul mun. Bălți, prin intermediul subdiviziunilor Primăriei mun. Bălți, a fost și este în continuare obligat să asigure executarea deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023 și implementarea tuturor acțiunilor prevăzute în Planului local anticorupție pentru

anii 2023-2027, inclusiv și a celor ce se referă la elaborarea și distribuirea buletinului informativ al primăriei mun. Bălți.

Întru executarea Planului local anticorupție pentru anii 2023-2027, aprobat prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023, și în limita surselor financiare alocate în bugetul municipal în acest scop Primarul mun. Bălți a încheiat din numele Primăriei mun. Bălți contracte de achiziție publică de valoare mică pentru asigurarea tipăririi și distribuirii „Buletinului informativ al Primăriei mun. Bălți" după cum urmează:

- Contractul nr. 144 din 26.05.2023 pentru acordarea serviciilor de tipărire a buletinului informativ, încheiat între Primăria mun. Bălți (în calitate de Beneficiar) și „Edit Tipar Grup" S.R.L. (în calitate de Prestator);

- Contractul nr. 209 din 01.08.2023 pentru acordarea serviciilor de tipărire a buletinului informativ, încheiat între Primăria mun. Bălți (în calitate de Beneficiar) și „Edit Tipar Grup" S.R.L. (în calitate de Prestator);

- Contractul nr. 145 din 18.05.2023 pentru acordarea serviciilor de distribuire a materialelor informativ-publicitare, încheiat între Primăria mun. Bălți (în calitate de Beneficiar) și Î.S. „Poșta Moldovei" (în calitate de Prestator);

- Contractul nr. 208 din 02.08.2023 pentru acordarea serviciilor de distribuire a materialelor informativ-publicitare, încheiat între Primăria mun. Bălți (în calitate de Beneficiar) și Î.S. „Poșta Moldovei" (în calitate de Prestator).

Subliniază reclamanta că, în baza respectivelor contracte au fost tipărite și distribuite cetățenilor municipiului Bălți două ediții ale buletinelor informative: Buletinul informativ nr. 1 „Primăria Transparentă" (mai 2023). Tiraj – 44000. Tipografia „Edit Tipar Grup" SRL. Numărul comenzii 405; Buletinul informativ nr. 2 „Primăria Transparentă" (august 2023). Tiraj – 44000. Tipografia „Edit Tipar Grup" SRL. Numărul comenzii 608.

În pofida celor indicate în sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда" și în hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, Primăria mun. Bălți invocă că, elaborarea, editarea, tipărirea și distribuirea Buletinului informativ „Primăria Transparentă" nu reprezintă utilizare a resurselor administrative sau agitație electorală nici fățișă și nici mascată, iar constatările și concluziile Comisiei Electorale Centrale cu privire la caracterul electoral al Buletinului informativ „Primăria Transparentă" și că acesta ar reprezenta utilizarea abuzivă a resurselor administrative, numite și resurse publice, în cadrul proceselor electorale, le consideră neîntemeiate.

Menționează reclamanta că, buletinului informativ „Primăria Transparentă" conține informații de interes public referitoare la activitatea desfășurată de administrația publică locală în interesul comunității locale cu precădere în așa domenii ca infrastructura locală, urbanism, spații verzi (protecția mediul), sport (modul sănătăs de viață), servicii publice și altă informație de interes public.

Concluziile Comisiei Electorale Centrale precum că buletinele informative „Primăria Transparentă” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) n-ar întruni condițiile pentru mesajele de interes public în sensul Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate le consideră neîntemeiate, deoarece conținutul celor două ediții ale Buletinului informativ „Primăria Transparentă” întrunesc condițiile pentru mesaje de interes public stabilite în art. 12 lit. c), e), f), l) și p) din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022.

Necorespunderea conținutului buletinelor informative enunțate, cu prevederile Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022 la capitolul „întrunirea condițiilor pentru mesajele de interes public” nu a fost constată de organul competent - Consiliul privind mesajele de interes public, fapt recunoscut chiar și de Comisia Electorală Centrală, care în hotărârea sa a venit cu un îndemn către autoritățile competente în vederea creării acestui organ Consiliul privind mesajele de interes public, prevăzut în art. 15 din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022 și în sarcina căruia este pusă activitatea de planificare, asistenţă tehnică, evaluare şi monitorizare în domeniul difuzării mesajelor de interes public ale entităţilor din sectorul public care urmează a fi coordonate de Consiliul privind mesajele de interes public.

Reliefează că, în cazul dat, Comisia Electorală Centrală, stabilind faptul necorespunderii conținutului buletinelor informative la criteriile mesajului de interes public, conform prevederilor Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, și-a asumat competențele altui organ - a Consiliului privind mesajele de interes public.

Învederează Primăria mun. Bălți că, buletinul informativ „Primăria Transparentă”, nu cade sub incidența Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, la care face trimitere Comisia Electorală Centrală, deoarece cea mai apropiată formă de publicitate care ar corespunde formatului în care este tipărit și distribuit Buletinul informativ „Primăria Transparentă” ar fi „publicitate în presă scrisă”.

Având în vedere că informația din Buletinul informativ „Primăria Transparentă”, nu a fost difuzată în publicație periodică (ziar, revistă etc.), ci a fost tipărită în format de foaie volantă și ulterior distribuită în cutiile poștale ale cetățenilor, reiese că Buletinul informativ „Primăria Transparentă” în varianta tipărită nu reprezintă publicitate și nu cade sub incidența Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022.

Prin urmare, reclamanta consideră că, argumentele Comisiei Electorale Centrale, bazate pe prevederile Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022 sunt neîntemeiate.

Mai indică reclamanta că, buletinul informativ „Primăria Transparentă” nu conține informații cu conținut electoral sau agitație în favoarea unui concurent

electoral sau altul, inclusiv și în favoarea actualului Primar de Bălți, dlui Nicolai Grigorișin. Buletinul informativ „Primăria Transparentă” nu conține trimiteri la numele actualului Primar de Bălți, ci reprezintă informații generale despre activitatea administrației publice locale și informații utile pentru locuitorii municipiului Bălți.

Opinează că, tipărirea și distribuirea Buletinului informativ „Primăria Transparentă”, așa cum s-a menționat anterior, s-a realizat de către Primarul mun. Bălți, prin intermediul Primăriei mun. Bălți, întru executarea deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023, conform Statutului și atribuțiilor primarului stabilite în art. 1 și art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006. Tipărirea și distribuirea Buletinului informativ „Primăria Transparentă”, nu conține elemente de finanțare a partidelor politice ci reprezentă activitatea administrației publice locale desfășurată în conformitate cu: a) documentul local de politici (decizia Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023); b) legislația cu privire la achizițiile publice de valoare mică (a se vedea art. 2 alin. (4) din Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 03.07.2015, HG nr. 665 din 27.05.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, abrogat la 01.07.2023, și HG nr. 870 din 14.12.2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la achizițiile publice de valoare mică, în vigoare 01.07.2023).

Prin urmare, cele patru contracte de achiziții publice de valoare mică, în baza cărora s-a efectuat tipărirea și distribuirea buletinelor informative, au fost încheiate în conformitate cu procedurile stabilite pentru contractele de achiziții publice de valoare mică; c) art. 63 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, care statuează că evidenţa încasărilor şi plăţilor bugetare prin sistemul trezorerial se asigură prin conturi trezoreriale bazate pe clasificaţia bugetară şi pe planul de conturi contabile.

Astfel, legalitatea finanțării celor patru contracte de achiziții publice de valoare mică, în baza cărora s-a efectuat tipărirea și distribuirea buletinelor informative, se confirmă prin faptul că respectivele contracte a fost înregistrate la Trezoreria de Stat cu atribuirea numărului de înregistrare.

Atestă că, concluziile Comisiei Electorale Centrale precum că, tipărirea și distribuirea buletinelor informative ar fi avut loc cu încălcarea art. 11 alin. (1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, sânt neîntemeiate, deoarece Primăria mun. Bălți a acționat în conformitate cu prevederile legislației cu privire la achizițiile publice de valoare mică și în acord cu Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

Explică că, normele juridice citate de Comisia Electorală Centrală, sunt inaplicabile cazului dat, deoarece Primăria mun. Bălți nu este nici partid politic, nici concurent electoral și nici grup de inițiativă. Primăria mun. Bălți este structură

funcţională care asistă primarul în exercitarea atribuţiilor sale legale iar primarul la rândul său este autoritate reprezentativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale şi executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret şi liber exprimat. Prin tipărirea și distribuirea Buletinului informativ Primăria mun. Bălți n-a utilizat resurse administrative în favoarea unui candidat sau altul. De asemenea Primăria mun. Bălți nu a transmis/acordat concurenţilor electorali bunuri publice sau alte favoruri, iar cele patru contracte de achiziții publice de valoare mică, în baza cărora s-a efectuat tipărirea și distribuirea buletinelor informative, au fost încheiate în perioada extraelectorală, ceea ce înseamnă că, potrivit art. 8 și art. 14 alin. (1) din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, în privința acestor contracte nu pot fi aplicate nu numai prevederile legii date dar și prevederile Codului electoral.

Consideră că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. ***** este neîntemeiată, emisă cu depășirea competenței și reprezintă obstrucționarea activității administrației publice locale.

Relatează că, în pct. 22 din hotărârea nr. *****, Comisia Electorală Centrală a ajuns la concluzia că informarea privind proiectele implementate vizate în prezenta hotărâre nu face parte din categoria mesajelor de interes public, ceea ce înseamnă că în privința respectivei informații nu urmează a fi aplicate prevederile art. 15 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, în care se statuează că mesajele de interes public se difuzează în conformitate cu planul aprobat de Parlament, iar activitatea de planificare, asistență tehnică, evaluare și monitorizare în domeniul difuzării mesajelor de interes public ale entităților din sectorul public este coordonată de Consiliul privind mesajele de interes public, a cărui activitate este reglementată de art. 15 din aceeași lege. Esența acestei proceduri de verificare este prevenirea utilizării resurselor financiare publice în detrimentul intereselor generale ale societății.

Cu toate acestea, Comisia Electorală Centrală a aplicat prevederile art. 15 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate în condițiile în care acest articol este inaplicabil în privința informațiilor privind proiectele implementate din Buletinul informativ al Primăriei mun. Bălți.

Cere reclamanta Primăria mun. Bălți anularea în tot a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr, ***** și a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 31 octombrie 2023, s-a strămutat acțiunea în contencios administrativ înaintată de Primăria mun. Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Mișcarea profesioniștilor Speranța-Надежда cu privire la anularea actelor administrative pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2023, s-a sesizat Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență apărut

între Judecătoria Chișinău sediul Râșcani și Curtea de Apel Chișinău, procesul civil în prezenta cauză fiind suspendat.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2023, s-a constat competența Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani la examinarea prezentei cauze, aceasta fiind remisă în adresa instanței de fond, pentru examinare.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 28 decembrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Primăria mun. Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Mișcarea profesioniștilor Speranța-Надежда cu privire la anularea actelor administrative.

În dezacord cu soluția primei instanțe, la data de 02.01.2024, în interiorul termenului indicat de art. 232 alin. (1) a declarat apel Primăria mun. Bălți.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2024, s-a declarat inadmisibil apelul înaintat de Primăria mun. Bălți, pe motiv că nu a fost depusă motivarea apelului.

Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 17 aprilie 2024, s-a admis recursul declarat de Primăria mun. Bălți, fiind anulată încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2024, cauza fiind restituită în instanța de apel, pentru examinare.

Prin cererea de apel înaintată de Primăria mun. Bălți din 29.04.2024, apelanta a reiterat poziția expusă prin acțiunea inițială, indicând că, prima instanță eronat a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor formulate în aceasta.

Invocă că, în fapt, Mișcarea Profesioniștilor ”Speranța-Надежда” a depus la CEC o sesizare prin care a reclamat utilizarea resurselor administrative și agitației electorale ascunse în favoarea d-lui Nicolai Grigorișin, candidat anunțat pentru funcția de Primar al mun. Bălți din partea partidului ”Partidul Schimbării”.

Prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, s-a luat act de sesizarea nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023, depusă de Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда”; S-a constat că, buletinele informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) nu întrunesc condițiile pentru mesajele de interes public în sensul Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate; S-a interzis difuzarea și/sau distribuirea buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023), care au fost tipărite în număr de 44 000 exemplare, de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608; S-a obligat Primăria mun. Bălți, difuzorii și distribuitorii buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023), care au fost tipărite în număr de 44 000 de exemplare, fiecare de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608, să asigure eliminarea acestora din spațiul public în termen rezonabil, dar nu mai târziu de 3 zile din data adoptării prezentei hotărâri.

Nefiind de acord cu hotărârea enunțată, Primăria mun. Bălți a contestat-o cu cerere prealabilă, care prin hotărârea cu privire la cererea prealabilă nr. ***** a Primăriei mun. Bălți, a fost respinsă.

Consideră că, actele administrative emise de CEC sânt nefondate și ilegale, pasibile anulării integrale, menționând în acest sens că, au fost prezentate suficiente argumente întru susținerea veridicității acestei teze, reclamanta probând și argumentând ilegalitatea actelor contestate.

Reiterează că, constatările şi concluziile Comisiei Electorale Centrale cu privire la caracterul electoral al Buletinului informativ „Primăria Transparentă” şi că acesta ar reprezenta utilizarea abuzivă a resurselor administrative, numite și ”resurse publice” în cadrul proceselor electorale, sânt neîntemeiate

Susține apelanta că, Buletinul informativ „Primăria Transparentă” conţine informaţii de interes public referitoare la activitatea desfăşurată de administraţia publică locală în interesul comunităţii locale, cu precădere în aşa domenii ca infrastructura locală, urbanism, spaţii verzi (protecţia mediului), sport (modul sănătăs de viaţă), servicii publice şi altă informaţie de interes public, concluziile Comisiei Electorale Centrale precum că buletinele informative „Primăria Transparentă” nr. 1 (mai 2023) şi nr. 2 (august 2023) n-ar întruni condiţiile pentru mesajele de interes public în sensul Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate fiind neîntemeiate, deoarece conţinutul celor două ediţii ale Buletinului informativ „Primăria Transparentă” întrunește condiţiile pentru mesaje de interes public, stabilite în art. 12 lit. c), e), f), l) şi p) din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022.

Mai mult decât atât, remarcă apelanta că, buletinul informativ „Primăria Transparentă”, nu cade sub incidenţa Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, la care face trimitere Comisia Electorală Centrală, deoarece cea mai apropiată formă de publicitate care ar corespunde formatului în care este tipărit şi distribuit Buletinul în cauză, ar fi „publicitate în presă scrisă”.

De asemenea, afirmă că, buletinul informativ nu conţine informaţii cu conţinut electoral sau agitaţie în favoarea unui concurent electoral sau altul, nu conţine trimiteri la numele actualului Primar de Bălţi, ci reprezintă informaţii generale despre activitatea administraţiei publice locale şi informaţii utile pentru locuitorii municipiului Bălţi.

Prin urmare, tipărirea şi distribuirea Buletinului informativ „Primăria Transparentă”, s-a realizat de către Primarul mun. Bălţi, prin intermediul Primăriei mun. Bălţi, întru executarea deciziei Consiliului mun. Bălţi nr. 2/33 din 28.03.2023 conform statutului şi atribuţiilor primarului stabilite în art. 1 şi art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006.

Învederează apelanta că, tipărirea şi distribuirea Buletinului informativ „Primăria Transparentă” nu conţine elemente de finanţare a partidelor politice ci

reprezentă activitatea administraţiei publice locale desfăşurată în conformitate cu documemntul local de politici (decizia Consiliului mun. Bălţi nr. 2/33 din 28.03.2023 și legislaţia cu privire la achiziţiile publice de valoare mică.

Precizează că, cele patru contracte de achiziţii publice de valoare mică, în baza cărora s-a efectuat tipărirea şi distribuirea buletinelor informative, au fost încheiate în perioada extraelectorală, ceea ce înseamnă că, potrivit art. 8 şi art. 14 alin. (1) din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, în privinţa acestor contracte nu pot fi aplicate nu numai prevederile legii date dar şi prevederile Codului electoral.

Consideră a fi neîntemeiate criticile aduse de prima instanţă Primăriei mun. Bălţi, care, în viziunea instanţei, ar fi trebuit să demonstreze instanţei de judecată, că asemenea procedee cum ar fi tipărirea şi distribuirea buletinelor au mai fost efectuate anterior. Nu este clar cum aceste circumstanţe ar putea influenţa legalitatea tipăririi şi distribuirii buletinelor informative.

Totodată, nu este clar de ce prima instanţă şi-a asumat atribuţiile primarului când a început să stabilească care dintre punctele Planului anticorupţie, aprobat prin decizia Consiliului mun. Bălţi nr. 2/33 din 28.03.2023, pct. 4.1, 4.3, 4.4. sau pct. 1.1. ar trebui în mod prioritar implementate şi care ar trebui să mai aştepte. Şi în acest caz, nu este clar cum prioritatea implementării anumitor puncte din Planul anticorupţie ar putea influenţa asupra legalităţii tipăririi şi distribuirii buletinelor informative.

Totodată, punctează că este neîntemeiat şi argumentul primei instanţe care consideră că semnarea contractelor de achiziţii publice de valoare mică personal de către Primarului mun. Bălţi, Nicolai Grigorişin în scopul implementării deciziei Consiliului mun. Bălţi nr. 2/33 din 28.03.2023, ar putea într-un fel sau altul influenţa legalitatea tipăririi şi distribuirii buletinelor informative, or, toate contractele din numele Primăriei (inclusiv şi cele de valoare mică) pot fi semnate doar de către primar în calitate de autoritate executivă a consiliului local, administrator al bugetului local şi reprezentant al colectivităţii locale în relaţiile cu alte autorităţi publice, persoane fizice şi juridice. Faptul semnării sus-numitelor contracte de către primar reprezintă îndeplinirea atribuţiilor primarului stabilite în art. 29 alin. (1) lit. a), f) şi n) din Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 şi nicidecum nu pot fi calificate ca un abuz din partea primarului care în viziunea primei instanţe ar fi fost îndreptat spre utilizarea resurselor administrative şi agitaţiei electorale ascunse în favoarea sa.

O altă concluzie eronată a primei instanţe, în opinia sa, care vine în contradicţie cu circumstanţele cauzei se referă la faptul că, făcând trimitere la hotărârile Curţii Constituţionale nr. 27/2021 şi nr. 17/2003, în care curtea a menţionat că autonomia locală nu poate fi privită ca o imunitate faţă de regulile introduse de legislaţie, iar organele centrale în anumite forme exercită controlul

asupra autorităţilor publice locale, prima instanţă a dat de înţeles că Primarul mun. Bălţi (Nicolai Grigorişin) prin acţiunile sale de implementare a Planului local anticorupţie în partea ce ţine de tipărirea şi distribuirea buletinului informativ, ar fi admis acţiuni arbitare şi s-ar fi eschivat de la execitarea controlului activităţii administraţiei publice locale de către organele cetnrale (în cazul nostru Comsia Electorală Centrală). Aceste concluzii nu corespund realităţii, ceea ce reiese din materialele dosarului, care confirmă că primarul a acţionat ca autoritate executivă a consiliului local şi nu din proprie iniţiativă.

Reliefează că, prima instanţă a ignorat şi nu a aplicat art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea privind administraţia publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, potrivit căruia, printre atribuţiile de bază exercitate de către primar în teritoriul administrat, se numără asigurarea executării deciziilor consiliului local, aplicând eronat prevederile art. 13 alin. (4) lit. b) din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, în condinţiile în care acesată normă juridică nu putea fi aplicată speţei date, din motiv că Buletinul Informativ „Primăria Transparentă" nu conţine informaţii privind realizările manageriale ale Primăriei mun. Bălţi, ci conţine informaţii de interes public, referitoare la activitatea desfăşurată de administraţia publică locală în interesul comunităţii locale cu precădere în aşa domenii ca infrastructura locală, urbanism, spaţii verzi (protecţia mediului), sport (modul sănătos de viaţă), servicii publice şi altă informaţie utilă de interes public.

De asemenea, atestă că, au fost aplicate eronat inclusiv și prevederile art. 72 alin. (2) din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, în condinţiile în care acesată normă juridică nu putea fi aplicată speţei date, deoarece buletinele informative au fost tipărite şi distribuite în perioada preelectorală, norma juridică citată prevăzând doar perioada electorală a alegerilor generale, când mesajele de interes public sânt difuzate cu aprobarea Comisiei Electorale Centrale.

Prima instanţă a aplicat prevederile art. 50 lit. b) Cod electoral, în condinţiile în care această normă juridică nu putea fi aplicată speţei, dat fiind faptul că distribuirea buletinului informativ în nici un fel nu atentează la principiul egalităţii de şanse sau al tratamentului egal în procesul electoral.

Totodată, prima instanţă a ignorat şi nu a aplicat prevederile art. 3 din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022, art. 2 şi art. 6 Legea presei nr. 243-XIII din 26.10.1994, invocate de Primăria mun. Bălţi, potrivit cărora Buletinul informativ „Primăria Transparentă", fiind tipărit şi distribuit în format de foaie volantă, nu reprezintă o publicaţie periodică şi nu cade sub incidenţa Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17.03.2022.

În ordinea de idei descrisă consideră oportună admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Fiind notificați despre cererea de apel înaintată de Primăria mun. Bălți, intimata Comisia Electorală Centrală prin referința depusă la data de 03.06.2024, a pledat pentru respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și nefondat, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Terțul Mișcarea profesioniștilor Speranța-Надежда, nu a făcut uz de dreptul procedural și nu a prezentat referință la cererea de apel.

În ședința de judecată, reprezentantul intimatei Comisia Electorală Centrală, Bondari Stanislav, a susținut poziția expusă în referință, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul apelantei Primăria mun. Bălți și reprezentantul terțului Mișcarea profesioniștilor Speranța-Надежда în ședință nu s-au prezentat, Colegiul considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora, procedura de citare legală fiind respectată.

Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, studiind materialele cauzei și analizând argumentele apelului prin prisma actelor și circumstanțelor cauzei, raportate la dispozițiile legale incidente cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul admisibil, însă neîntemeiat, acesta urmând a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169-171.

Prin prisma dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În acord cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Conform practicii CEDO, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu art. 225 alin. (1)-(2) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act

administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Instanța de apel remarcă că, potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, prevede expres că, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Colegiul mai notează că, în corespundere cu art. 1 alin.(1) Cod administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sânt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Colegiul ține să menționeze că, în conformitate cu art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu reglementările legale statuate la art. 3 Cod administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În conformitate cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care

acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În corespundere cu art. 206 Cod Administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: *a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare)*; b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Potrivit normei juridice înserate la art. 93 alin. (1) Cod Administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Art. 194 alin. (1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Din actele cauzei, Colegiul reține următoarea stare de fapt:

La data de 11 august 2023 ,Mișcarea Profesioniștilor ”Speranța-Надежда” a depus la CEC o sesizare, prin care a reclamat utilizarea de către reclamanta Primăria mun. Bălți a resurselor administrative și agitației electorale ascunse în favoarea d-lui Nicolai Grigorișin, candidat anunțat pentru funcția de Primar al mun. Bălți din partea partidului ”Partidul Schimbării”.

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. *****, s-a dispus: se ia act de sesizarea nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023 depusă de Mișcarea

Profesioniștilor „Speranța-Надежда”; Se constată că buletinele informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) nu întrunesc condițiile pentru mesajele de interes public în sensul Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate; S-a interzis difuzarea și/sau distribuirea buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) care au fost tipărite în număr de 44000 exemplare, fiecare de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608; S-a obligat Primăria municipiului Bălți, difuzorii și distribuitorii buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) care au fost tipărite în număr de 44000 de exemplare, fiecare de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608, să asigure eliminarea acestora din spațiul public în termen rezonabil, dar nu mai târziu de 3 zile din data adoptării prezentei hotărâri (f.d.61-64).

Exprimându-și dezacordul cu hotărârea în cauză, Primăria municipiului Bălți, a depus la organul emitent cererea prealabilă nr. 03-19/1104 din 04.09.2023 prin care, în temeiul art. 19, art. 162 alin. (1) și alin. (3), art. 164 alin. (1) și alin. (2) lit. a), art. 167 alin. (1) și art. 172 din Codul administrativ nr. 116 din 19.07.2018, a solicitat Comisiei Electorale Centrale, suspendarea executării hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. *****, examinarea și admiterea integrală a cererii prealabile, anularea în tot a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. *****, emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Nadejda”, înregistrată la Comisia Electorală Centrală cu nr. ***** (f.d.65-73).

Urmare a examinării cererii prealabile, Comisia Electorală Centrală prin hotărârea nr. ***** a respins ca fiind neîntemeiată cererea prealabilă înregistrată sub nr. CEC-7/6535 din 07 septembrie 2023 depusă de Primăria mun. Bălți asupra hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1193/2023 „Cu privire la sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда” nr. ***** (f.d.75-77).

În circumstanțele enunțate, Primăria mun. Bălți a promovat în instanța de judecată prezenta acțiune, solicitând anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. ***** și a hotărârii nr. ***** emise în procedură prealabilă, ca fiind ilegale și neîntemeiate.

Investită cu examinarea cauzei, prima instanță a conchis asupra netemeiniciei revendicărilor din acțiune.

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, Primăria mun. Bălți a înaintat cerere de apel, invocând argumentele enumerate mai sus.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat

şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

În acest context, Colegiul notează că, în conformitate cu art. 1 Cod electoral, Comisia Electorală Centrală este autoritatea publică independentă şi apolitică, înfiinţată pentru realizarea politicii electorale, care are misiunea de a asigura organizarea şi desfăşurarea alegerilor, supravegherea şi controlul respectării prevederilor legale privind finanţarea partidelor politice şi a campaniilor electorale.

În acord cu art. 18 Cod electoral, misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condiţiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetăţenii Republicii Moldova a dreptului constituţional de a alege şi de a fi aleşi în cadrul unor alegeri libere şi corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislaţiei cu privire la finanţarea partidelor politice şi a campaniilor electorale.

Totodată, în corespundere cu prevederile înserate la art. 25 lit. t) şi w) Cod electoral, în calitate de organ specializat în domeniul electoral, Comisia Electorală Centrală: aplică sau solicită aplicarea sancţiunilor, stabilite de Codul electoral, de Legea nr. 294/2007 privind partidele politice şi de alte acte normative aferente, pentru încălcarea legislaţiei electorale, precum şi sesizează organele competente privind faptele pasibile de răspundere contravenţională sau penală; dispune de drept de acces la informaţiile deţinute de autorităţile publice de toate nivelurile şi la registrele de stat, precum şi la datele deţinute de instituţiile private şi băncile licenţiate, inclusiv la datele cu caracter personal, cu respectarea legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal.

În concordanţă cu art. 26 alin. (1) lit. f) din același Cod, în calitate de organ independent de supraveghere şi control privind finanţarea partidelor politice şi a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală examinează sesizările şi contestaţiile privind încălcarea legislaţiei cu privire la finanţarea partidelor politice, a campaniilor electorale şi a grupurilor de iniţiativă.

Corespunzător, Colegiul constată că, prin hotărârea nr. *****, în virtutea atribuțiilor și competențelor ce îi revin conform legii, Comisia Electorală Centrală a aluat act de circumstanțele expuse în petiție și a acționat în corespundere cu cadrul normativ pertinent la caz, conducându-se în acest sens de principiile electorale ce țin de guvernarea și supravegherea proceselor electorale, inclusiv asigurarea drepturilor și responsabilităților cetățenilor, candidaților electorali, principul transparenței, echității și integrității alegerilor, în vederea asigurării unui proces democratic și reprezentativ.

Reieșind din prevederile art.3 din Legea privind descentralizarea administrativă, unul din principiile descentralizării administrative este principiul autonomiei locale, care presupune garantarea dreptului şi capacităţii efective a autorităţilor publice locale de a reglementa şi gestiona, conform legii, sub propria

lor responsabilitate şi în interesul populaţiei locale, o parte importantă din treburile publice.

Totodată, organele centrale, în anumite forme, exercită controlul asupra acestora.

Corespunzător, instanța de fond a reținut că, autonomia locală nu poate fi privită ca o imunitate faţă de regulile introduse de legislaţie, precum şi faţă de competenţa altor organe stabilite de lege cu funcţii de control, indiferent de forma şi subiectul controlului.

Colegiul remarcă că, potrivit pct.95 din Hotărârea Curţii Constituţionale nr. 2/2014, Suplimentar principiului autonomiei locale, Curtea a invocat şi principiul subsidiarităţii ca parte a principiului descentralizării administrative, care, potrivit art.3 din Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, presupune exercitarea responsabilităţilor publice de către autorităţile care sânt cel mai aproape de cetăţeni, cu excepţia cazurilor în care intervenţia autorităţilor de nivel superior prezintă avantaje evidente ce rezultă din volumul şi natura responsabilităţilor şi din necesitatea de a asigura eficacitatea acţiunii publice.

Completul de judecată apreciază ca fiind justă poziția primei instanțe, potrivit căreia, alegațiile Primăriei mun. Bălți, precum că publicarea buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ”, în perioada de după anunțarea de către Primarul Nicolae Girgorișin privind intenția de a candida la funcția de primar în mandatul următor și în perioada campaniei electorale, ar fi fost făcute doar cu scopul implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2023, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017, pentru atingerea rezultatelor de la pct. 4.1, 4.3, 4.4 din Planul local anticorupție pentru anii 2023-2027, sânt neîntemeiate și lipsite de suport juridic. Or, de către primărie anterior asemenea procedee nu au fost efectuate, la aceste acțiuni s-a recurs înainte de perioada electorală și în interiorul acesteia.

La fel, este important a se evidenția, că materialele elaborate și distribuite de primărie sunt informații generale cu privire la proiectele realizate de Primăria Bălți - reparația trotuarelor, lucrări de infrastructură, reabilitarea terenurilor de sport, etc, dar nu se referă la aspecte de prevenire sau combatere a corupției.

În aceiași ordine de idei, Colegiul atrage atenția asupra faptului că, potrivit f.d.18 din dosarul administrativ, obiectivul planului local anticorupție, obiectivele specifice sunt, descurajarea implicării în acte de corupție, recuperarea produselor infracțiunilor de corupție, etica și integritatea, protecția avertizorilor de integritate șia victimelor corupției, transparența în administrația publică locală, educarea agenților publici din cadrul autorităților publice locale.

Corespunzător, Colegiul apreciază ca fiind corectă poziția primei instanțe, care indică că, argumentele Primăriei mun. Bălți, conform cărora, elaborarea buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” a avut loc nu în

interesul Primarului mun. Bălți, dar în limitele atribuțiilor stabilite prin lege Primarului mun. Bălți, prin intermediul subdiviziunilor Primăriei mun. Bălți, în vederea executării deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 2/33 din 28.03.2023, sânt neîntemeiate, or, la caz se atestă implementarea parțială a acestor obiective stabilite în Planul local anticorupție pentru anii 2023-2027, și ulterior a celor ce se referă la elaborarea și distribuirea buletinului informativ al Primăriei mun. Bălți.

În același context, instanța de apel nu va nega necesitatea sau oportunitatea informării generale şi ţintite a publicului asupra activităţii autorităţilor publice, ca să fie vizibile succesele acestora, inclusiv utilizând metodele puse la dispoziţie prin Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, însă aceste măsuri urmează a fi efectuate într-o manieră obiectivă şi proporţional, fapt care ar asigura inclusiv eficienţa de utilizare a resurselor publice.

Subsecvent, publicarea buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ" nr. 1 (mai 2023) şi nr. 2 (august 2023) pe pagina web a Primăriei mun. Bălţi, reprezintă o metodă raţională şi proporţională de informare a publicului despre activitatea Primăriei. Pe de altă parte, utilizarea resurselor publice prin producerea, distribuirea şi difuzarea diverselor materiale publicitare (audio, video, imprimate, publicitate stradală), în cazul de faţă a buletinelor informative, reprezintă utilizare a resurselor administrative în detrimentul altor potenţiali competitori electorali şi din contul contribuabililor, astfel de acţiuni reprezentând o sfidare a sistemului de finanţare echitabilă a campaniilor electorale, echitatea fiind elementul cheie al statului de drept.

Subsecvent, Colegiul va reitera poziția primei instanțe referitoare la rolul principal al Comisiei Electorale Centrale în asigurarea unor alegeri corecte, precum şi a respectării legislaţiei cu privire la finanţarea partidelor politice, a campaniilor electorale şi a grupurilor de iniţiativă. în acest context, efectuarea unor activităţi, inclusiv de finanţare a acestora, care au impact direct sau indirect asupra determinării alegătorilor, inclusiv în calitate de consumatori de publicitate, de a-şi forma preferinţe pentru o entitate din sectorul public sau conducătorul acesteia şi pot fi folosite pentru influenţarea rezultatelor alegerilor, contrar rigorilor stabilite, sunt incompatibile cu caracterul liber şi corect al alegerilor şi nu pot fi tolerate într-un stat de drept, indiferent dacă acestea au fost efectuate în perioada electorală sau în afara acesteia.

Colegiul învederează că, în acord cu art. 13 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, mesajele de interes public nu pot conţine informaţii privind realizările manageriale şi/sau obiectivele realizate de entităţi din sectorul public; materialele publicitare reprezintă informaţii generale cu privire la proiectele realizate de Primăria municipiului Bălţi, cum ar fi: reparaţia trotuarelor, lucrări de infrastructură în municipiul Bălţi, extinderea spaţiilor verzi, oferirea cârdurilor sociale „CU GRIJĂ", reabilitarea terenurilor de sport, modernizarea şi

amenajarea curţilor de bloc etc., fiind date şi linkuri pentru urmărirea activităţii primăriei atât pe pagina oficială web a acesteia, cât şi pe reţelele de socializare; materialul publicitar nu conţine referiri la problemele comunităţii, la aspecte de prevenire sau combatere a corupţiei, ci doar la succesele Primăriei municipiului Bălţi. Totodată, buletinele informative au fost editate deja şi în perioada electorală, fapt inadmisibil, întrucât acestea reprezintă o formă de mesaje de interes public inacceptabile.

În accepțiunea art. 17 alin. (2) din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, în perioada electorală a alegerilor generale se difuzează doar mesajele de interes public aprobate de Comisia Electorală Centrală, situație ce în speţă, nu a fost respectată, Comisia neaprobând producerea, distribuirea şi difuzarea „mesajelor de interes public" cu un asemenea conţinut.

Totodată, Colegiul precizează că, data alegerilor locale generale este fixată în Codul electoral. Marja de variaţie a datei este de doar o săptămână - fie ultima duminică a lunii octombrie, fie prima duminică a lunii noiembrie. Respectiv, potenţialii concurenţi electorali, cunosc destul de bine sau sânt obligați să cunoască perioada de timp, când acestea pot avea loc.

Respectiv, instanța de apel consideră că, concluzia primei instanțe, conform căreia, partea reclamantă înțelege defectuos principiul autonomiei locale, este una justă, or, principiul enunțat, acordă autorităților publice locale dreptul de a decide autonom asupra treburilor publice din localitatea respectivă, iar în cazul în care autoritatea publică locală încalcă Legea și drepturile celorlalți participanți ai procesului electoral în perioada preelectorală, Comisia nu doar că era în drept, ci și era obligată să intervină și să curme încălcările admise.

Astfel, prin acțiunile întreprinse, CEC nici într-un caz nu a admis o imixtiune inadmisibilă în activitatea Administrației Publice Locale, ci a realizat sarcina sa impusă de legiuitor, or, principiul autonomiei locale nu permite autorității reclamante să încalce Legea și să desfășoare activități administrative arbitrare.

Pe cale de consecință, instanța de judecată a concluzionat corect că, actul administrativ contestat – Hotărârea CEC nr. ***** este legală în fond, fiind emisă cu respectarea rigorilor legale, aplicabile speței.

Cu referire la respectarea procedurii, Completul de judecată reține că, desfășurând activitatea administrativă ca urmare a sesizării depuse de Mișcareai Profesioniștilor „Speranța-Надежда", Comisia Electoral Centrală a respectat drepturile participanților la procedura administrativă, acordând acestora dreptul de a-și expune punctul de vedere și de a prezenta probe în apărarea sa, ceea ce demonstrează respectarea principiului egalității de tratament, cercetării din oficiu și a eficienței procedurii administrative desfășurate – constatându-se astfel că, actul administrativ contestat a fost emis cu respectarea procedurii de emitere.

În lumina constatărilor de mai sus, Colegiul constată că, la emiterea soluției pe marginea cauzei, instanța ierarhic inferioară a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, prin aprecierea corectă a probelor din dosar prezentate de participanții la proces și fiind aplicată corect legea materială și legea procedurală, astfel constatându-se legalitatea hotărârii primei instanțe în întregul ei.

Prin prisma acestor raționamente, Completul judiciar concluzionează că, la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor apelantului fiind demonstrată, iar argumentele invocate de către ultimul, poartă caracter pur formal, apelul fiind întemeiat pe aceleași argumente și temeiuri expuse în cererea de chemare în judecată.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul specializat notează că, dosarul nu conţine vreun element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Astfel, având în vedere că, hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de apelant, sânt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de Primăria municipiului Bălți.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 decembrie 2023 în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Primăria municipiului Bălți împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actelor administrative.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul **Victoria Sîrbu**

Judecător **Angela Bostan**

Judecător **Angela Braga**